

doći će do gubitaka vode i energije koji su dovoljni za 16 kupanja svakog mjeseca!

- Instalirajte štedljive vodokotliče koji mogu školjku ispirati sa 5 umjesto 9-10 litara vode.
- Redovito pratite i analizirajte potrošnju vode u vašem kućanstvu, kontrolirajte svoj vodomjer uz pomoć kojeg je moguće ostvariti značajne uštede.
- Izolirajte dovodne cijevi tople vode - time ćete uštedjeti na energiji za zagrijavanje vode.
- Imate li obiteljsku kuću, razmislite o prikupljanju kišnice koju ćete moći koristiti za zalijevanje biljaka, pranje automobila i sl., a ako ugradite regulator tlaka za kućne vodovodne instalacije možete smanjiti potrošnju vode od 5 do 15%.
- U područjima s tvrdom vodom, kamenac uzrokuje povećane troškove za energiju, razne financijske gubitke te povećanu potrošnju vode. Naslaga kamenca od 1mm na izmjenjivaču topline ili bojleru može smanjiti efikasnost uređaja za 10%, stoga bi bilo dobro takvu vodu omekšavati.

PLINSKI ŠTEDNJACI

- Nemojte paliti plamenik prije nego pripremite posude i sastojake za kuhanje.
- Posudu poklopite i otkrivajte samo kad je neophodno potrebno.
- Po mogućnosti upotrebljavajte posude debelog dna koje štedi i do 50 % energije.
- Veličinu dna posude prilagodite veličini plamenika, jer ćete tako uštedjeti mnogo plina.
- Plamen podesite tako da je svijetlo plavi bez crvenih primjesa i dima.

PLINSKI BOJLERI

Ispornost plinskog bojlera svake dvije godine treba **obavezno** provjeriti ovlaštenu servisera, a dimovodne odvode ovlaštenu dimnjačara da budu sigurni u radu.

ŠTO MOŽETE POČETI PRIMJENJIVATI VEĆ OD DANAS

Isključite aparate čim njihova upotreba nije nužna.
Energetski razredi

Kupujte aparate (perilice i sušilice za rublje, perilice za suđe, električne pećnice, hladnjake i ledenice, klimatizacijske uređaje...) iz najvišeg razreda energetske učinkovitosti. U startu su nešto skuplji, no tijekom upotrebe višestruko se isplate.

Ušteda na rasvjeti

Samo zamjenom jedne klasične žarulje štednom, godišnje se može uštedjeti i 100 kuna. Učinkovita

rasvjeta postiže se postavljanjem većeg broja manjih izvora svjetlosti u prostoriji.

Gasite nepotrebnu rasvjetu. Za rasvjetu stubišta treba koristiti žarulje manje snage ili ugraditi stubišni automat.

Perilica posuđa štedi

Perilica posuđa pere učinkovitije, ali troši i 10 posto manje vode nego što se potroši ručnim pranjem. Ne treba uključivati polupraznu perilicu. Perilicu uključujte po mogućnosti po noći kada je jeftinija električna energija.

Vrata i prozori

Zalijepite spužvaste vrpce koje ne propuštaju toplinu. Kod većih oštećenja prozora i većih razmaka bolje je ugraditi silikonske brtve. Vrlo su efikasne i znatno smanjuju toplinske gubitke kod starih prozora. Imate li mogućnosti ugradite stolariju s kvalitetnim izo staklima.

Smanjenje temperature u prostoriji za samo jedan stupanj donosi smanjenje potrošnje energije čak pet-šest posto.

Smanji li se prosječna temperatura u kući sa 25 na 21,5 stupnjeva, uštedjet će se i do 20 posto novca za grijanje kuće.

Ako se grijete na struju, snižavanje temperature za svaki Celzijev stupanj na termostatu donosi uštedu od 3 do 5 posto energije. Snizite je od 3 do 5 stupnjeva kad niste kod kuće i preko noći.

Optimalno glačanje

Glačanje previše suhog ili previše vlažnog rublja traje dulje pa se troši više električne energije nego što je potrebno, a ako možete glačajte kada je električna energija jeftina.

Provjetravanje prostorija

Dovoljno je povremeno snažno provjetriti stan otvaranjem svih prozora nakratko, jer se u tom slučaju izmijeni samo zrak, a toplina akumulirana u zidovima i namještaju ostaje u prostoru. Čim zatvorimo prozor, svjež zrak će se brzo ugrijati.

»Ovaj je letak izrađen uz financijsku podršku Grada Zagreba.

Sadržaj ovog letka je u isključivoj odgovornosti Hrvatske udruge za zaštitu potrošača i ni pod kojim uvjetima ne može se smatrati kao odraz stajališta Grada Zagreba.

! **Želite li nam pomoći u radu uplatom članarine od 30 kuna javite se na našu adresu.**

PORUKA 38.

HRVATSKA UDRUGA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA
HUZP

www.huzp.hr | huzp@zg.t-com.hr
Telefon/telefaks: 01/4633366
Ozaljska 93/II • 10000 ZAGREB

**RACIONALNO KORIŠTENJE
ELEKTRIČNE ENERGIJE, TOPLINSKE
ENERGIJE, VODE I PLINA**

Izradu ovog letka financijski je pomogao Grad Zagreb u projektu „Pročitajte nešto novo“

Svrha racionalnog korištenja nije odricanje već korištenje na najpovoljniji način koji neće bitno narušavati naš komoditet . Pritom ćemo manje potrošiti i u konačnici nešto i uštedjeti. Podrazumijeva se da sva dobra moraju služiti ljudima i njihovoj dobrobiti.

Toplinska energija

Racionalno korištenje toplinske energije za grijanje prostora značilo bi da u cijelom stanu smanjimo temperaturu za 1 ili 2°C te umjesto 24°C u stanu imamo 22°C. Ne bismo se bitno slabije grijali, te bi u stanu trebali biti odjeveni sukladno zimskom vremenu, a pritom bi uštedjeli oko 10% na grijanju.

U stanovima s ugrađenim razdjelnicima treba se pridržavati uputa davatelja usluge, posebno kako treba prozračivati prostore.

- Prije prozračivanja treba zatvoriti ventile radijatora, prozračiti 10 do 15 minuta, te sve zatvoriti i tek nakon 10 minuta ponovo otvoriti ventile radijatora.
- U prostorijama gdje ne boravimo bolje je malo pritoriti ventile na radijatorima nego da ih do kraja zatvorimo, jer kada ulazimo u te prostorije temperatura će se izjednačavati (pravilo spojenih posuda) pa će radijatori koji su otvoreni jače trošiti energiju i nećemo imati racionalno korištenje niti ćemo uštedjeti, a slabije ćemo se grijati.
- Svakako je važno na koji način se obračunava toplinska energija i kakve formule za izračun se primjenjuju. Mnogi tvrde pa i neki znanstvenici matematičari da postojećim formulama nije pogodan pravilan i pošten omjer između potrošnje toplinske energije i kvalitete grijanja. Potrošači mogu imati i zatvorene radijatore i možda će malo manje platiti od susjeda koji se normalno griju.

Koristite li termoakumulacione peći pridržavajte se uputa proizvođača (najekonomičnije ih je puniti noću kada je električna energija najjeftinija).

- Prilikom kuhanja pomoću električne energije svakako treba kuhati na odgovarajućoj ploči koja ne bi trebala biti puno veća ili manja od same posude u kojoj kuhamo.
- Posuda bi trebale imati debelo dno koje dobro provodi toplinu i kasnije je zadržava, da prilikom kuhanja možemo smanjiti jačinu grijanja.
- Grijaća tijela i pećnice trebale bi biti najvišeg štednog razreda (ako nam je to financijski moguće) da se pod najpovoljnijim uvjetima troši najmanje energije.

Zagrijavanje vode

- Da bi imali dovoljno tople vode u bojleru, temperatura treba biti postavljena između 50 i 60°C.
- Bojler uključiti po noći kada je električna energija jeftinija.
- Isključite bojler ako napuštate stan na duže od jedan dan.
- Ne kupajte se u kadi napunjenoj vodom, jer za tuširanje treba manje tople vode, samim tim i manje električne energije
- Obratite se serviseru koji vam održava bojler da očisti kamenac na grijaču jer kamenac povećava potrošnju električne energije i izaziva kvarove bojlera.
- Protočni bojleri velike snage koji odjednom opterete vašu kućnu instalaciju i elektroenergetski sistem velika su opasnost i za vaš račun!

Čuvanje hrane u hladnjaku

- Hladnjak najbolje radi ako je podešena temperatura na tri do pet stupnjeva.
- Ne držite vrata hladnjaka dugo otvorena i ne stavljajte tople posude u hladnjak.
- Pokrivajte posude sa hranom, jer tako se smanjuje količina vlage koja se stvara na unutrašnjim zidovima hladnjaka.
- Obrišite vodene kapi sa flaša i posuda prije nego što ih stavite u hladnjak.
- Provjeravajte da li se vrata hladnjaka dobro zatvaraju ili brtve.
- Redovno uklanjajte naslage leda, jer tako štedite energiju i produžavate vijek trajanja uređaja.

Osvjetljenje

- Gasite svjetlo za sobom ako u prostoriji nema nikoga.
- Žarulje pojedinačno nisu veliki potrošači, ali ukoliko upalite sve žarulje u isto vrijeme - onda troše više električne energije.
- Iako su skuplje, koristite štedljive žarulje, jer traju duže i štede električnu energiju. One troše 75% manje električne energije od običnih žarulja iste svjetlosne jačine.
- Kvalitetnija i efikasnija rasvjeta postiže se postavljanjem većeg broja manjih izvora svjetlosti u prostoriji.

Pranje rublja

- Prilikom kupovine perilice za rublje prednost treba dati perilicama s ekonomičnim programom pranja, a brzina centrifuge ne smije biti manja od 500 okretaja u minuti.
- Perilicu za rublje uvijek puniti do dozvoljene količine odjeće i u skladu sa preporukama proizvođača.
- Koristite sredstva za pranje koja su efikasna i na nižim temperaturama.
- Redovno čistite filter perilice.

Hlađenje prostorija

- Po ljeti prostor rashlađujte na temperaturu od 21°C. Jače hlađenje nije dobro za vaše zdravlje, a stvara i nepotrebne troškove.
- Razlika između vanjske temperature i temperature prostorije u kojoj boravite ne bi trebalo da bude više od pet do 10°C.
- Instalirajte klima uređaj van direktnog dometa sunčeve svjetlosti.
- Redovno održavajte filtere za pročišćavanje i vanjsku jединicu uređaja za hlađenje.
- Smanjite potrebnu količinu energije za hlađenje dobrom izolacijom zidova i prozora.

TV i HiFi

Mala lampica za daljinsko upravljanje na televizoru, video aparatu ili na HiFi uređajima može potrošiti do 50 kWh godišnje. Nije u pitanju samo LED dioda koja troši od 3,6 do 5 W u 24 sata, ali treba uzeti u obzir činjenicu da su i druge komponente pod naponom i troše električnu energiju.

Racionalno korištenje vode

Svaki dan učinite nešto kako bi potrošili manje vode. Tako čuvamo vodu za pokoljenja koja dolaze iza nas.

- Kod pranja posuđa, šamponiranja, brijanja, pranja zubi ili ruku, ne puštajte vodu da stalno teče! Koristite perlatore ili raspršivače na slavinama jer onda racionalno koristite vodu.
- Tuširanjem umjesto kupanja u kadi - potrošit ćete i do 50% manje energije i vode, pogotovo ako skratite vrijeme tuširanja ispod 5 minuta.
- Redovito provjeravajte slavine, crijeva, vodokotliče i sl. kako biste ustanovili da ne kapaju i ne cure. Ako iz slavine kapne samo jedna kap svake sekunde,